

ОСНОВИ ПРАВОЗНАВСТВА

9-й клас (35 год.)

(наказ Міністерства освіти і науки України

від 03 серпня 2022 року № 698)

№ з / п	Дата уроку	Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до результатів навчання учнів / учениць
Вступ до «Основ правознавства» (1 год.)			
1.		Соціальні передумови права. Мораль і релігія. Фундаментальні засади права: гідність, свобода, рівність, справедливість. Людина як найвища соціальна цінність.	пояснює та застосовує поняття: «гідність», «свобода», «рівність», «справедливість», «мораль», «релігія»; наводить приклади реалізації поваги до людської гідності в різних сферах життя; характеризує статус людини як найвищої соціальної цінності; висловлює судження про справедливість як джерело права.
Розділ 1. Основи теорії права і держави (4 год.)			
2.		Соціальні норми. Поняття і види соціальних норм.	називає види соціальних норм, ознаки права, ознаки державної влади; пояснює та застосовує поняття: «право», «джерела права», «галузь права», «норма права», «державна», «форма держави»; характеризує функції держави, джерела права, елементи системи права; наводить приклади соціальних норм, джерел права; описує форму держави; висловлює судження щодо ролі соціальних норм, соціального призначення держави і права; оцінює значення права як універсального регулятора суспільних відносин.
3		Поняття та ознаки права. Джерела права. Система права та її елементи. Цінність права.	
4.		Передумови виникнення держави. Поняття й ознаки держави. Державна влада. Форми держави. Функції держави.	
5.		Практичне заняття. Соціальне призначення держави.	
Розділ 2. Реалізація права (4 год.)			

6.		Правовідносини. Склад правовідносин. Підстави виникнення, зміни і припинення правовідносин.	<i>називає</i> ознаки правовідносин, правопорушення, юридичної відповідальності; <i>пояснює</i> та застосовує поняття: «правовідносини», «склад правовідносин», «юридичні факти», «правопорушення», «юридична відповідальність»; <i>характеризує</i> підстави виникнення, зміни та припинення правовідносин; склад і види правопорушень; підстави і види юридичної відповідальності; <i>наводить</i> приклади юридичних фактів, видів правопорушень, обставин, що виключають юридичну відповідальність; <i>розв'язує</i> правові ситуації з використанням знань про правовідносини, правопорушення та юридичну відповідальність; <i>застосовує</i> засвоєні поняття та вміння під час розв'язування правових ситуацій, при регулюванні власної поведінки відповідно до норм права; <i>висловлює</i> судження щодо ролі правовідносин у житті людини і суспільства; <i>оцінює</i> власну поведінку й поведінку інших осіб щодо її правомірності.
7.		Пропорушення: поняття, склад, види.	
8.		Юридична відповідальність: поняття, підстави, види.	
9.		Практичне заняття. Обставини, що виключають юридичну відповідальність.	
10.		Урок узагальнення, контролю і корекції навчальних досягнень учнів із розділів «Реалізація права»	
Розділ 3. Взаємозв'язок людини і держави (8 год.)			

11.		Права людини. Покоління прав людини. Механізми захисту прав та свобод людини і громадянина в Україні.	називає покоління прав людини, механізми захисту прав та свобод людини і громадянина в Україні, ознаки Конституції;
12.		Демократія. Верховенство права. Поняття Основного закону держави. Структура Конституції України. Конституційний лад України.	пояснює та застосовує поняття «людина», «особа», «громадянин», «громадянство», «верховенство права», «демократія», «конституція», «права і свободи людини», «конституційні обов'язки»;
13.		Правова характеристика понять «людина», «особа», «громадянин». Громадянство України.	описує права людини та їх закріплення в національному законодавстві та міжнародному праві; види конституційних прав, свобод, обов'язків людини і громадянина, конституційний лад України, повноваження органів державної влади та місцевого самоврядування;
14-15		Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина.	наводить приклади видів звернення громадян;
16.		Органи державної влади в Україні. Місцеве самоврядування в Україні.	аналізує окремі статті Конституції України;
17.		Правовий режим надзвичайного стану. Правовий режим воєнного стану.	розв'язує правові ситуації із застосуванням знань із тем розділу;
18.		* Практичні заняття: 1.Звернення громадян. 2.Особливості додержання прав і свобод людини і громадянина, прав і законних інтересів юридичних осіб в умовах правового режиму надзвичайного або воєнного стану. 3.Зобов'язання держави у сфері прав людини: повага, захист, забезпечення.	характеризує підстави набуття та припинення громадянства України; зміст правового режиму надзвичайного та воєнного стану, порядок його введення та припинення, особливості додержання прав і свобод людини і громадянина, прав і законних інтересів юридичних осіб в умовах режиму надзвичайного або воєнного стану;
19.		Урок узагальнення, контролю і корекції навчальних досягнень учнів із розділу «Взаємозв'язок людини і держави»	оцінює значення Конституції України; форми участі громадян у житті держави та територіальної громади; зобов'язання держави у сфері прав людини.
Розділ 4. Неповнолітні як суб'єкти цивільних, сімейних, трудових, адміністративних і кримінальних правовідносин (11 год.)			

20.		Цивільна правоздатність і цивільна дієздатність. Обсяг цивільної правосуб'єктності неповнолітніх.	<i>пояснює</i> та застосовує поняття «цивільна правоздатність», «цивільна дієздатність», «сім'я», «шлюб», «правочин», «договір», «спадкування», «спадщина», «адміністративне правопорушення», «кримінальне правопорушення», «кримінальний проступок», «злочин»; <i>характеризує</i> обсяг цивільної правосуб'єктності неповнолітніх осіб, зміст договірних відносин, права неповнолітніх осіб як власників, відносини спадкування, права споживачів, права й обов'язки батьків і дітей, робочий час і час відпочинку неповнолітніх, адміністративну та кримінальну відповідальність неповнолітніх; <i>наводить</i> приклади адміністративних і кримінальних правопорушень, адміністративних стягнень і кримінальних покарань; <i>описує</i> права і обов'язки подружжя, права і обов'язки батьків і дітей, особливості розірвання трудового договору з неповнолітніми; <i>аналізує</i> окремі статті відповідних нормативно-правових актів; <i>розв'язує</i> правові ситуації з використанням знань і положень цивільного, сімейного, трудового, адміністративного, кримінального законодавства України щодо неповнолітніх; <i>висловлює</i> судження щодо взаємних прав і обов'язків батьків та дітей; охорони праці неповнолітніх; особливостей адміністративної та кримінальної відповідальності неповнолітніх; оцінює права й обов'язки неповнолітніх як користувачів мережі Інтернет.
21.		Неповнолітні як учасники договірних правовідносин. Власність неповнолітніх.	
22.		Спадкування і спадщина.	
23.		* Практичні заняття: 1.Неповнолітні як користувачі мережі Інтернет. 2.Здійснення права неповнолітніх на результати інтелектуальної власності. 3.Захист прав споживачів. Особливості електронного продажу й операцій із банківською картою.	
24.		Сім'я. Шлюб. Права і обов'язки батьків і дітей.	
25.		Права дитини та їх захист.	
26.		Право неповнолітніх на працю. Робочий час і час відпочинку неповнолітніх. Оплата праці. Особливості розірвання трудового договору з неповнолітніми. Охорона праці неповнолітніх.	
27.		Практичне заняття. Працевлаштування неповнолітніх	
28.		Адміністративні правопорушення. Кримінальне правопорушення, його види.	
29.		Адміністративна та кримінальна відповідальність неповнолітніх.	
30.		* Практичні заняття: 1.Особливості адміністративної та кримінальної відповідальності неповнолітніх. 2.Захист прав дитини від жорстокого поводження, експлуатації або інших форм насильства.	
31.		Урок узагальнення, контролю і корекції навчальних досягнень учнів із розділу «Неповнолітні як суб'єкти цивільних, сімейних, трудових, адміністративних і кримінальних правовідносин»	
Розділ 5. Правнича професія (3 год.)			

32.		Призначення правника у сучасному демократичному суспільстві. Правничі професії.	<i>називає</i> правничі професії; <i>описує</i> вимоги до представників правничих професій (суддів, прокурорів, нотаріусів, адвокатів), основні їхні повноваження та види діяльності; основні напрямки діяльності правоохоронних органів та правозахисних організацій; <i>характеризує</i> основи професійної етики правника; <i>оцінює</i> основне призначення правника у сучасному демократичному суспільстві – захист прав та законних інтересів людини; життєві ситуації, в яких потрібна допомога правника.
33.		Охорона правопорядку. Правозахисна діяльність	
34.		* Практичні заняття: 1.Професійна етика правника. 2.Зустріч із представниками правничих професій, правозахисниками. 3.Права та обов’язки неповнолітніх під час комунікації із представниками правоохоронного органу.	
35.		Урок узагальнення, контролю і корекції навчальних досягнень учнів із розділу «Правнича професія»	

* **Практичні заняття.** З переліку тем практичних занять учитель разом з учнями обирає 1 тему.